

Interreg

Latvija-Lietuva

Eiropas Reģionālās attīstības fonds

EIROPAS SAVIENĪBA

ĀRAIŠI UN APKĀRTNE. PRAKTISKĀ PIEREDZE

Eva Staltmane

Amatas novada pašvaldības

Tūrisma attīstības un SA nod. vadītāja

eva.staltmane@amatasnovads.lv

Vieta: https://www.youtube.com/watch?v=2pSq_0l6kp8

"Āraīšiem piemīt
ķāds netverams gars.
Dievs šai vietai
ir uzlīcis savu roku."
/Z. Apala/

KOPIENA

Mazā teritorijā liels tūrisma potenciāls

IEDZĪVOTĀJI/TŪRISTI VERSUS MUZEJS?

TOP EZERA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS

Āraišu arheoloģiskais parks

PAŠVALDĪBAS IESAISTES SĀKUMS 2014:

- Āraišu forums
- Kalkulācijas, pētījumi
- Ekspertu piesaiste
- Attīstības vīzija un konkrētu rīcību plāns
- Finansējuma piesaiste
- Pārņemšana no valsts
- Struktūrvienības izveide — Āraišu arheoloģiskā parka nodaļa

vadītāja Jolanta Sausiņa

Apmeklētāju centra nepieciešamība

2014

Mūsdienām atbilstošu WC trūkums

Darbinieki kopš muzeja atvēršanas strādā pagaidtelpās

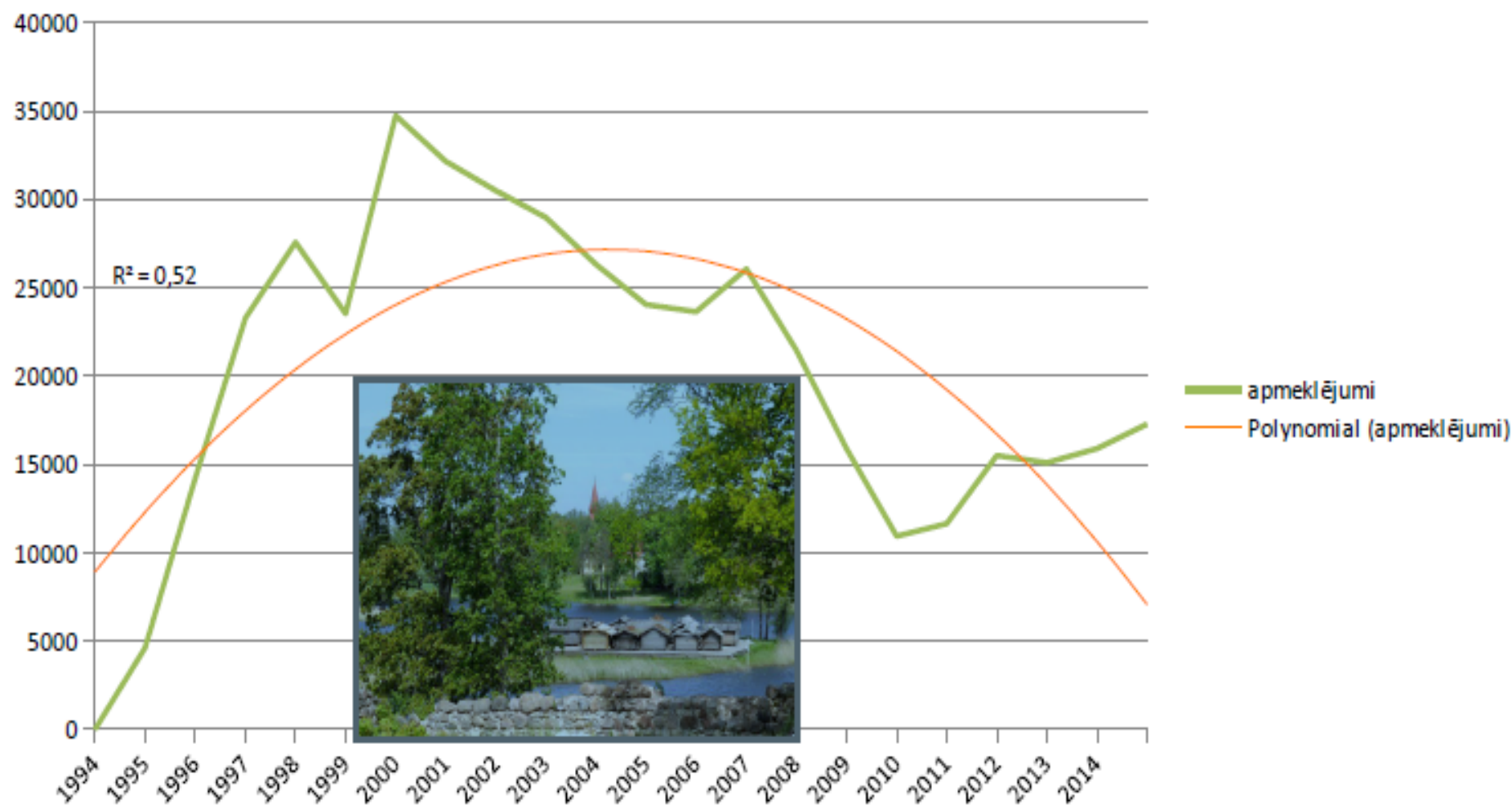
Nav telpas ekspozīcijai/ziemas programmām

Plānos ir paredzēts apmeklētāju centra vieta

Āraišu arheoloģiskā muzejparka apmeklējumu dinamika

Ieņēmumi no biļetēm no viena apmeklējuma vidēji 2014.gadā bija **1,06 EUR**

Prognozes

- **Muzejparka apmeklētāju statistika:**
 - 2014.g. > 17885
 - 2015.g. > 18000
 - 2023.g. > 25000
 - 2028.g. > 35000=2001.g.
- **Ietekme uz nakšņošanas skaitu GNP teritorijā:**
 - 2014.g > 1,4 dienas
 - 2023.g.> 2 dienas
 - 2028.g.> 2,3 dienas
- Eksperimentālās arheoloģijas centra sakarā **iezīmējas nepieciešamība pēc ekonomiskas klases naktsmītnēm un semināra telpām uz vietas >**
- **Risinājums:** Drabešu internātskolas dienesta viesnīcas paplašināšana, skolas zāle un Drabešu muižas telpas

.Apmeklētāju centrs – ekspozīcijas zāle

Pastāvīgā ekspozīcija;
Mainīgo izstāžu zāle;
Arheologa Jāņa Apala
piemiņas istaba – darba
kabinets;
Biļešu kase;
Tūrisma informācijas
punkts;
WC/garderobe/tehniskā
telpa;
Suvenīru tirdzniecība;
Apspriežu/semināru
zāle;
Personāla telpas.

~ 300 m²

Būvniecības izmaksas
~ 314 000,00

.Apmeklētāju spēres svētki 2018

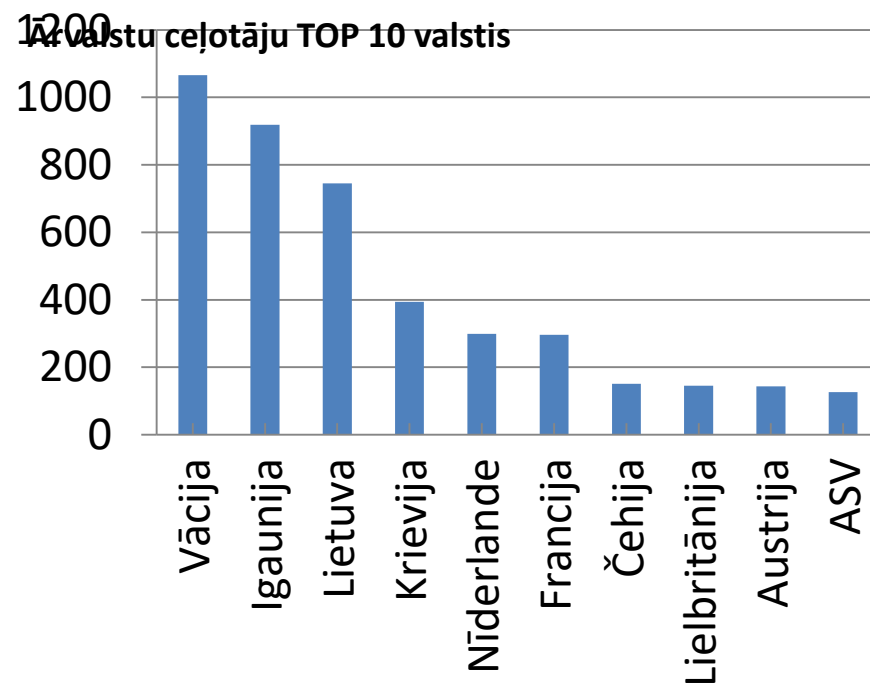
2017.gada sezona skaitļos

Apmeklētāju skaits no IV līdz IX –
17 694 (+15%)

iepriekšējā gada 12 mēnešos –
17579

Ārvalstu ceļotāju skaits –
4 970 (28%)

Apmeklētāju dati 2018:

Kopējais apmeklētāju skaits - 20734
ārvalstu tūristi - 5472
skolēni un studenti - 4342

.Āraišu ezerpils rekonstrukcija

Rekonstruēta
Ezerpils
aizsargceltne ar
pilnveidotu ieejas
mezglu, uzbūvētu
aizsardzības torni,
laivu piestātni,
labiekārtotas
ekspozīcijas ēkas
ar iespēju gūt
pilnvērtīgu
priekšstatu par
dzīvi 9.-10.gs.

Būvniecības
izmaksas
~ 36 000,00

TOP EKSPOZĪCIJA

Par Ezerpili

Jāņa Apala mantojums

- Ezerpils
- zemūdens arheoloģija
- spilgta personība
- ģimenes iesaiste

Eksperimentālās arheoloģijas centrs - iecere

Šī brīža iespējas

- Eksperimentālās arheoloģijas nometnes
- Skolas un bijušā internāta iespējas
- Sadarbība ar EXARC

Labi aprīkota skola

Darbošanās Phalbau Museum

Internatskolas telpas,
naktsmītne

Āraišu arheoloģiskais parks – Amatas novada tūrisma prioritāte

kamēr top arheoloģiskais parks...

Logo, kas stāsta stāstus

Leģenda vēsta, ka ir tāda vieta, kur pērles
ezerā aug, kur vējš dzirnavu spārnos dūdas
spēlē un senatnes liecības sargā šodienas
mieru. Gandrīz visi zina, kur tā vieta atrodas,
bet neviens nezina, kur tā sākas, kur
beidzas.

Tūrisma attīstības un komunikācijas konceptijas pamatprincips

labi tūristam = labi vietējam

*Infrastruktūra, pakalpojumi, darba vietas, reputācija, aktivitātes,
lokālpatriotisms*

Kritēriji

- Balstīti uz reāliem nostāstiem
- Rada iemeslu apciemot šo vietu
- Pamato aktivitātes un atpazīstamības elementus
- Iekļauj vietas vēsturi, lokāciju, īpatnības
- Attīstāma gan laikā, gan tematiski
- «Neaizmirst» vietējo iedzīvotāju

ĀRAIŠU LEĢENDU TAKA

CĒSIS

VECAIS ĀŽA KROGS

Senāk Āraišu ezers pa galasu lidojis.
Kāda meita ganījusi āžus, saukdamā:
"Ārā, āži!" Ezers domājis, ka sauc viņu,
un palicis tai vietā.

ĀRAIŠU BAZNĪCA

Bijis ticējums – katrā jaunā baznīcā cilvēks
jāiemūrē. Leģenda vēsta, ka Āraišu baznīcā
mūmieks pats savu meitu iemūrējis.

ĀRAIŠU EZERPILS

Kad Āraišu ezerpils vēl bija zem ūdens,
no mazās salītes ezera dibenā skaidrā
laikā varēja redzēt pils paliekas.

ZVIEDRU PRIEDE

Tai vietā, kur Āraišos stāvēja Zviedru
priekš, Zviedrijas karalis reiz
pieēdīs atpūsties un iestādījis
priekš ar saknēm uz augšu.

VĒJDZIRNAVAS

Kad 1984. gadā pabeigta Āraišu
dzimavu restaurācija, 79 gadus vecais
meistars pilkām rokām piešķēries
pie spēma un apgriezies trīs apļus.

DRABEŠU MUIŽA

Čuks strādājis Āraišu muižā par skolotāju un
pārvaldnieku. Runā, ka te nākusī iedvesma un
sacerētis slavenais dzejolis "Miglā asaro logs".

RĪGA

VIDZEMES ŠOSEJA

Sociālie tīkli un mājas lapa

- www.amata.lv
- www.araisi.com

Facebook (pašvaldības):

VisitAmata

Āraišu leģendas

Āraišu arheoloģiskais parks

Citi:

Āraišu vējdzirnavas

KasTE

Dodķepu.lv

— leģendām bagātākā vieta —

APSKATĒS OBJEKTI ▼

NAKTSMITNES

PIEDĀVĀJUMI GRUPĀM ▼

KĀZAS ĀRAIŠOS ▼

SPELE "ĀRAIŠU LEĢENDĀS"

ĀRAIŠU LEĢENDAS

PASĀKUMI - TRADĪCIJA

- Āraišu vējdzirnavu Maizezes diena
- Nūjošana pieneņziedēšanas laikā
- Muzeju nakts
- Miķeldienas un Amatu mājas atvērtās dienas

Kopiena un leģendas

- Stāstniecība
- Skola
- Amatu māja
- Āraišu biedrība
- *Kopienas teātris*

22. martā no plkst. 14:00 - 18:00
Āraišu arheoloģiskajā parkā rīko
II VIDZEMES SKOLU STĀSTNIEKU SALIDOJUMU

Moto: Pavasaris. Dzīvība. Mosties!

Pasākuma mērķis: dotot iespēju darboties neformālā vidē, veicināt, atbalstīt un attīstīt stāstīšanas un klausīšanās prasmes dažādu vecumu skolēniem, t.sk. bērnu un jauniešu stāstnieku konkursa "TECI, TECI, VALODIŅA" dalībniekiem.

Īss apraksts. Iepazīstot Āraišu ezerpili un tās apkaimi, klausīsimies un darbosimies kopā ar parka gidu-stāstnieku, baudīsim putru no lielā māla poda, stāstīsim sagatavotus un, iespējams, uz vietas radušos stāstus par pavasari, dabas ritmiem, ēdienu kā dzīvības pamatu un teiksmainām radībām, kas apdzīvo pasauli.

Drabešu amatu mājā apmeklēsīm tautas mūzikas instrumentu darbnīcu un noslēgumā noskatīsimies Āraišos tapšu animācijas filmu.

MAR
22

II Vidzemes skolu stāstnieku salidojums
Public - Hosted by Vidzemes stāstnieki and Āraišu
Arheoloģiskais parks

Paldies! Brauciet ciemos!

